

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФТМЛ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

_____ Т.Л. Мостенська

_____ А.В. Полухін

«___» _____ 2021 р.

«___» _____ 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Управління вартістю підприємства»

Освітньо-професійна програма: Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

Спеціальність:

073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	6	120/4,0	34	17	-	69	-	-	диф. залік 6 с.
Заочна:	6,7	120/4,0	8	4		108	1 к. – 7 с. 1 дз. – 7 с.		диф. залік 7 с.

Індекс: № НБ-7-073-1/21-3.9. НБ-7-073-2/21-3.9.

Індекс: НБ-7-073-1з/21-3.9. НБ-7-073-2 з/21-3.9.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 2 з 14	

Робочу програму навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-7-073-1/21; № НБ-7-073-2/21, №НБ-7-073-1з/21; № НБ-7-073-2 з/21; № РБ-7-073-1/21; № РБ-7-073-2/21, № РБ-7-073-1 з/21; № РБ-7-073-2 з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств, доцент _____ Г.І. Лановська

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № ___ від «__» _____ 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» _____ О.М. Паливода

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» _____ Е.І. Данілова

Завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ О.М. Кириленко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № ___ від «__» _____ 2021 р.

Голова НМРР _____ І.В. Шевченко

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 3 з 14	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
2.4. Домашня (контрольна) робота (ЗФН)	10
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН)	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	11
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	11
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	12

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
	стор. 4 з 14		

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь щодо методологічних засад формування системи управління вартістю підприємства та опанування інструментарію гармонійного впровадження такої системи в межах загальної системи управління суб'єкта господарювання.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів вартісного мислення, мислення з позиції власника бізнесу або інвестора, що в поєднанні з належною теоретичною та практичною підтримкою буде сприяти підвищенню ефективності управління підприємством.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- усвідомлення сутності понять «вартість» та «цінність» підприємства, їх основних характеристик як об'єктів управління;
- цілей оцінки вартості підприємства;
- розуміння причин розбіжності значень ринкової капіталізації та фундаментальної вартості підприємства;
- набуття здатності, використовуючи фінансові інструменти, збільшувати вартісний спред;
- вивчення методичного інструментарію оцінки вартості підприємства;
- вивчення системи та механізму управління вартістю підприємства;
- вміння практичного застосування різних методів дохідного підходу для оцінки вартості підприємства;

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких **результатів навчання**:

- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;
- застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації;
- демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;
- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації;
- виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;
- базові знання та сучасні підходи до здійснення маркетингової, комерційної та операційної діяльності підприємства, вміти проводити моніторинг, аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати діяльність підприємства;
- знання управлінської термінології, концептуальних засад менеджменту, вміння використовувати сучасні методи управління підприємствами різних форм власності та сфер діяльності;
- знання специфіки управлінської діяльності підприємств – суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності різних галузей економіки;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 5 з 14	

- знання особливостей контрактної діяльності підприємств та специфіки середовища національного і зарубіжних ринків;
- вміння виявляти і аналізувати вплив елементів марко- та мікроекономічного середовища на підприємстві – суб’єкті зовнішньоекономічної діяльності;
- вміння виконувати комп’ютерні обчислення, що мають відношення до менеджменту та економіки, використовуючи належне програмне забезпечення, знання як аналізувати та відображати результати;
- розуміти різні інструментарії та стратегії, що мають відношення до діагностування та аналізу різних типів управлінських проблем на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- ініціювати, розробляти, впроваджувати та оцінювати ефективність реалізації інвестиційно-інноваційних проектів стратегічного розвитку підприємства;
- вивчати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами на засадах кроскультурної взаємодії;
- здійснювати моніторинг запобігання кризових явищ за системою показників та критеріїв, ідентифікувати та аналізувати можливий вплив факторів ризику на результативність роботи підприємства – суб’єкта зовнішньоекономічної діяльності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі **компетентності**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;
- набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування економічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті;
- здатність виконувати економічні дослідження в групі під керівництвом лідера, подібні навички, що демонструють здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом;
- здатність до аналізу фінансового, матеріально-технічного, кадрового забезпечення процесу діяльності підприємства;
- визначення функціональних сфер організації та їх взаємодії (закупівля, виробництво, логістика, маркетинг, фінанси, людські ресурси, організація експортно-імпорتنих операцій);
- здатність організовувати і контролювати виконання виробничої програми, та реалізації економічної політики підприємства – суб’єкта зовнішньоекономічної діяльності та контролю діяльності;
- здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності;
- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
- здатність визначати перспективи розвитку організації;
- здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;
- здатність планувати діяльність організації та управляти часом;
- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;
- здатність аналізувати економічні, зовнішньоекономічні явища, на основі отриманих теоретичних знань з менеджменту та економіки;
- здатність робити оцінку зовнішньоекономічної діяльності підприємства і знаходити відповідні шляхи її удосконалення;
- здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються в економіці та менеджменті;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 6 з 14	

– здатність розв’язувати широке коло проблем і задач в сфері управління зовнішньоекономічною діяльністю шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і практичних методів;

- здатність здійснювати пошук з різних інформаційних джерел, використовувати цю інформацію для прийняття рішень і розробляти їх альтернативні варіанти на основі використання інформаційних систем та комп’ютерних технологій.

1.4. Міждисциплінарні зв’язки.

Навчальна дисципліна «Управління вартістю підприємства» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Менеджмент», «Управління економічною діяльністю підприємства» «Інвестиційно-інноваційний менеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Управління міжнародним бізнесом та валютно-кредитними відносинами» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Стратегічний менеджмент корпорацій», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та інших. Загальні та фахові знання можуть бути використані при написанні бакалаврської роботи.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «**Методологія та методи управління вартістю підприємства**» та навчального модуля № 2 «**Методичні підходи до застосування фінансових інструментів в системі управління формуванням вартості підприємства**», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Методологія та методи управління вартістю підприємства»

Інтегровані вимоги модуля № 1: оцінювати підприємство за його ринковою капіталізацією та фундаментальною вартістю та розрізняти мотиви зацікавлених сторін в здійсненні оцінки вартості підприємства; будувати дерево драйверів вартості на підприємстві та координувати взаємодію структурних підрозділів і персоналу при реалізації концепції вартісно-орієнтованого управління; організувати управлінський процес на основі положень вартісного підходу до управління підприємством; використовувати отримані дані показників впливу на вартість підприємства для прийняття управлінських рішень.

Тема 1. Характеристика сутності вартості та цінності підприємства як об’єкта купівлі та продажу.

Сутність понять «вартість» та «цінність» підприємства. Вартість підприємства як цільова функція. Вартість підприємства як об’єкт управління: види та принципи створення з позицій існуючих концепцій оцінки. Типологія видів вартості відповідно до міжнародного та національного стандарту оціночної діяльності. Типологія видів вартості в залежності від мотивів суб’єктів купівлі та продажу. Систематизація факторів, що визначають вартість підприємства. Зовнішні фактори, внутрішні фактори, об’єктивні та суб’єктивні фактори. Лістинг цінних паперів підприємства та його вплив на вартість. Причини та випадки оцінювання вартості підприємства для власників бізнесу, його інвесторів та третіх осіб. Причини розбіжності значень ринкової капіталізації та фундаментальної вартості підприємства.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 7 з 14	

Тема 2. Система драйверів вартості підприємства

Фактори та драйвери, які визначають вартість підприємства, їх відмінності. Сім драйверів вартості за А. Раппапортом. Ключові показники ефективності діяльності підприємства (Key Performance Indicators (KPI)). Принципи побудови системи ключових показників ефективності та вимоги до їх створення. Переваги та недоліки системи ключових показників ефективності. Дерево драйверів вартості (Value Drivers Tree) як інструмент впливу на зміну вартості підприємства. Загальні та специфічні драйвери вартості. Драйвери вищого та нижчого порядку, що використовуються при формуванні довгострокових та короткострокових цілей збільшення вартості підприємства. Формування дерева драйверів вартості підприємства. Побудова системи ключових показників ефективності діяльності підприємства (KPI) у взаємозв'язку з основною ціллю підприємства та його драйверами вартості. Спрямованість дерева драйверів на розуміння працівниками цілей та завдань підприємства та на їх мотивацію при створенні вартості.

Тема 3. Концепція управління вартістю підприємства (VBM)

Поняття управління вартістю підприємства з позицій сучасних наукових підходів та шкіл менеджменту. Вартісно-орієнтоване управління (Value-based Management (VBM)). Структурно-логічна послідовність процесу управління вартістю підприємства та характеристика його окремих етапів. Поняття ефективності управління вартістю підприємства. Поняття вартісного спреду та способів його збільшення. Вплив показників середньозваженої вартості капіталу (WACC) та віддачі на інвестований капітал (ROIC) на зміну вартісного спреду.

Методичні підходи до оцінювання ефективності управління вартістю підприємства. Система моделей, що характеризують процеси формування та ефективність управління вартістю підприємства: модель економічної доданої вартості Б. Стюарта – EVA (Economic Value Added); модель ринкової доданої вартості – MVA (Market Value Added); модель доданої вартості для акціонерів А. Раппапорта – SVA (Shareholder Value Added); моделі грошового потоку – рентабельності інвестованого капіталу – CVA (Cash Value Added) та CFROI (Cash Flow Return on Investment) та ін.

Тема 4. Підходи та показники оцінки ефективності управління вартістю підприємства

Систематизація підходів до управління вартістю підприємства (підходи Коупленда, Уолша, Єгерєва, Інвуда та ін.). Характеристика показників, які віддзеркалюють динаміку формування вартості підприємства. Умови застосування, переваги та недоліки показників оцінки вартості підприємства з використанням різних підходів до управління вартістю підприємства. Зміна вартості підприємства за підходами Коупленда та Уолша. Вартість операційного та фінансового циклів підприємства за підходом Єгерєва. Фінансові показники впливу на зміну вартості підприємства.

Тема 5. Методи оцінки вартості підприємства в рамках ринкового та витратного підходів

Поняття, цілі та принципи оцінки вартості підприємства. Основні методичні підходи до оцінки вартості підприємства. Порівняльний (ринковий, аналоговий) підхід. Мультиплікатори та їх роль у оцінюванні підприємства. Сутність, переваги, недоліки та особливості практичного застосування витратного (майнового) підходу до оцінки вартості підприємства. Використання реальних опціонів в оцінці інвестиційних проектів підприємства.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 8 з 14	

Модуль № 2 «Методичні підходи до застосування фінансових інструментів в системі управління формуванням вартості підприємства»

Інтегровані вимоги модуля № 2: використовувати результати оцінки вартості за ринковим підходом для аналізу поведінки підприємців, інвесторів, ринку; прогнозувати вартість та зміни у вартості підприємства на основі методів оцінки в рамках доходного підходу; приймати ефективні рішення в сфері управління вартістю підприємства, власним та позиковим капіталом; управляти структурою капіталу для досягнення максимального вартісного спреду; розпізнавати ефективні та прибуткові бізнес-моделі для збільшення вартості підприємства; оцінювати мотиви угод злиття та поглинання підприємств, аналізувати вплив процесів злиття або поглинання на формування вартості підприємства; запобігати ворожим поглинанням, ефективно користуватися методами законних поглинань, використовувати боргове фінансування для впливу на вартість капіталу і зростання цінності підприємства.

Тема 1. Методи оцінки вартості підприємства в рамках дохідного підходу.

Сутність дохідного підходу до оцінки вартості підприємства, його ключові переваги та недоліки. Методи оцінки вартості підприємства в межах дохідного підходу. Метод дисконтування грошових потоків (DCF) (непряма капіталізація). Вартість підприємства в постпрогнозний період (Terminal Value). Метод капіталізації доходу (прибутку) (ICA) та особливості його застосування в оцінюванні вартості підприємства. Особливості застосування дохідного підходу для оцінки вартості збиткових та новостворених підприємств.

Класифікація альтернативних підходів до оцінки вартості підприємства: модель ціноутворення опціонів (Option Pricing Model – OPM); модель EBO (Edwards–Bell–Ohlson valuation model); модель оцінки доходності фінансових активів (Capital Asset Pricing Model – CAPM); модель арбітражного ціноутворення С. Росса (Arbitrage Pricing Theory – APT); модель преференцій стану за умов невизначеності (State Preference Theory – SPT); загальна бухгалтерська модель (Clean-Surplus Relationship (CSR)).

Тема 2. Застосування фінансових інструментів та управлінських підходів на підприємстві для впливу на формування його ринкової вартості.

Дивідендна політика підприємства та її вплив на вартість підприємства. Модель дисконтування дивідендів (Dividend Discount Model – DDM). Теорія нерелевантності дивідендів (Теорія М. Міллера та Ф. Модільяні – Dividend Irrelevance Theory (MM Model). Теорії релевантності дивідендів: теорія преференції дивідендних виплат (теорія "синиці в руках") М. Гордона та Дж. Лінтнера – Bird-in-the-Hand Theory (Gordon's Model); теорія податкових асиметрій Р. Літценбергера та К. Рамасвами – Tax Preference Theory; модель залишкового дивіденда – Residual Dividend Model; теорія клієнтурі – Clientele Effect Hypothesis; сигнальна теорія – Dividend Signaling Theory. Оцінка дивідендної політики та її результатів методом коефіцієнтів. Інструменти формування ринкової вартості підприємства. Публічне розміщення акцій (IPO) як інструмент підвищення капіталізації бізнесу. Інвестиції та інновації у створенні вартості підприємства та його конкурентних переваг. Відмінність між стратегією блакитного океану та стратегією червоного океану для діяльності підприємств (за Ч. Кімом). Вартість бренду в загальній структурі вартості підприємства. Формування марочного капіталу та емерджентних властивостей підприємства як інструментів підтримки ефективності управління його вартістю.

Тема 3. Реструктуризація та реорганізація в системі формування вартості підприємства.

Реструктуризація та реорганізація підприємства, орієнтована на підвищення його вартості. Характеристика сутності злиття та поглинання (Mergers and Acquisitions (M&A)) в

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 9 з 14	

системі вартісно-орієнтованого управління підприємством. Періодизація М&А-хвиль в світі. Етапи розвитку українського ринку злиттів і поглинань. Мотиви злиття та поглинання підприємств. Мотиви придбання підприємств та властивості цільового підприємства як об'єкта придбання. Ефект прямої та оберненої синергії та способи її досягнення. Поняття операційної та фінансової синергії. Механізм досягнення синергетичного ефекту при злитті та поглинанні підприємств. Типові управлінські помилки при злитті та поглинанні підприємств. Умови та фактори успішності угод злиття та поглинання підприємств. Комплексне економіко-правове обстеження підприємства-цілі перед проведенням реорганізації чи злиття (due diligence). Оцінка впливу злиття та поглинання підприємств на зміну їх вартості. Створення групи підприємств з метою зростання їх вартості.

Тема 4. Недружні злиття та поглинання підприємств в системі управління формуванням вартості підприємства.

Недружні поглинання підприємств: поняття та ознаки. Методи ворожих поглинань підприємств в Україні і світі. Поняття та види рейдерів. Типові ознаки рейдерської атаки. Історія виникнення рейдерства в Україні та її відмітні ознаки. Найбільш «ефективні» способи недружного поглинання підприємств. Типові ознаки рейдерської атаки. Ознаки найбільш привабливих для рейдерів підприємств. Вплив ворожих поглинань на вартість акцій компанії-агресора. Арбітраж по злиттю. Емісії цінних паперів, пов'язані зі злиттям і поглинанням підприємств. Розбіжність інтересів топ-менеджменту та акціонерів компанії-цілі при ворожому поглинанні.

Напрями запобігання рейдерським атакам на підприємство та їх недружнім поглинанням. Сутність поняття боргового фінансування (Leveraged Buyout (LBO)) та його вплив на зміну структури капіталу реорганізованого підприємства. Оптимізація структури капіталу підприємств з урахуванням ризику боргового фінансування.

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття.	СРС
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
Модуль № 1 «Методологія та методи управління вартістю підприємства»									
		6 семестр							
1.1.	Характеристика сутності вартості та цінності підприємства як об'єкта купівлі та продажу	11	2	-	9	7	1	-	5
1.2.	Система драйверів вартості підприємства	11	2	2	7	7	1	-	5
1.3.	Концепція управління вартістю підприємства	11	2	2	7	5	1	-	5
1.4.	Підходи та показники оцінки ефективності управління вартістю підприємства	13	2 2	2	7	5	-	-	6
1.5.	Методи оцінки вартості підприємства в рамках ринкового та витратного підходів	13	2 2	2	7	6	1	-	5
1.6.	Модульна контрольна робота № 1	4	2		2	-	-	-	-
	Усього за модулем № 1	64	16	8	39	30	4	0	26

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 10 з 14	

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 2 «Методичні підходи до застосування фінансових інструментів в системі управління формуванням вартості підприємства»									
2.1.	Методи оцінки вартості підприємства в рамках дохідного підходу	6 семестр				7 семестр			
		13	2	2	7	19	1	1	17
2.2.	Застосування фінансових інструментів та управлінських підходів на підприємстві для впливу на формування його ринкової вартості	13	2	2	7	19	1	1	17
			2						
2.3.	Реструктуризація та реорганізація в системі формування вартості підприємства	13	2	2	7	19	1	1	17
			2						
2.4.	Недружні злиття та поглинання підприємств в системі управління формуванням вартості підприємства	13	2	2	7	20	1		19
			2						
	Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН)					8			8
	Підсумкова семестрова контрольна робота					5		1	4
2.5.	Модульна контрольна робота № 2	4	2	1	1		-	-	-
Усього за модулем № 2		56	18	9	30	90	4	4	82
Усього за 6 семестр		120	34	17	69	30	4	0	26
Усього за 7 семестр		-	-	-	-	90	4	4	82
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69	120	8	4	108

2.4. Домашня (контрольна) робота (ЗФН).

Домашня (контрольна) робота (ЗФН) виконується у сьомому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачами кафедри тем.

Час, потрібний для виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) складає 8 годин.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки підсумкової контрольної роботи (ЗФН), розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 11 з 14	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, експертного оцінювання фактологічні, соціологічні, документальні тощо);
- методи реалізації функцій менеджменту (методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо).
- методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні);
- технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, імітаційне моделювання, дерево рішень тощо). Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Іваненко І. Управління вартістю і розвитком підприємства: навч. пос. / Іван Іваненко. — Львів: Університетська книга, 2023. — 400 с.
- 3.2.2. Ковальчук Н. Фінансове управління та вартість компанії: навч. пос. / Наталія Ковальчук. — Київ: Центр навчальної літератури, 2023. — 420 с.
- 3.2.3. Лановська, Г. І., Багацька К.В., Касьянова А.О. Управління вартістю підприємства. Практикум. – К.: КНТЕУ, 2020. — 28 с.
- 3.2.4. Управління вартістю підприємства: навч. пос. / за редакцією Сергія Білаша. — Київ: Центр навчальної літератури, 2021. — 450 с.
- 3.2.5. Петрова О. Аналіз вартості підприємства: навч. пос. / Олена Петрова. — Харків: Ранок, 2023. — 350 с.

Допоміжна література

- 3.2.6. Аналітичні підходи до управління вартістю підприємства / Збірник наукових праць під редакцією Олексія Ткаченка. — Київ: Інститут економіки, 2021. — 200 с.
- 3.2.7. Зубченко Г. Фінансовий менеджмент: Управління вартістю компанії: навч. пос. / Галина Зубченко. — Львів: Магнолія 2006, 2021. — 320 с.
- 3.2.8. Клименко С., Рябенко Г., Верланов О. Менеджмент фінансової реструктуризації капіталу підприємств. Економіка та суспільство, 60 / 2024.
- 3.2.9. Краснокутська Н.С., Коптева Г.М. Оцінка бізнесу: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 229 с.
- 3.2.10. Миронова О. Ефективне управління фінансами та вартістю підприємства: навч. пос. / Ольга Миронова. — Дніпро: Пороги, 2022. — 360 с.
- 3.2.11. Ковальчук Л. Стратегічне управління вартістю підприємства: навч. пос. / Людмила Ковальчук. — Харків: Фоліо, 2022. — 340 с.
- 3.2.12. Лановська Г.І., Мостенська Т.Л. Управління вартістю підприємства з використанням вартісно-орієнтованого підходу// Сучасні проблеми менеджменту: матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції. – Національний авіаційний університет. – Київ, 2021. - С. 88-89.
- 3.2.13. Пономаренко В. Основи управління вартістю підприємства: навч. пос. / Віктор Пономаренко. — Одеса: Одеський національний університет, 2021. — 280 с.
- 3.2.14. Сидоренко В. Капіталізація і вартість бізнесу: навч. пос. / Василь Сидоренко. — Київ: Каравела, 2022. — 390 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 12 з 14	

3.2.15. Шевченко М. Сучасні тенденції в управлінні вартістю підприємства / Марія Шевченко. — Львів: Академія управління, 2022. — 180 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Фінансові та біржові показники підприємств світу — <https://finance.yahoo.com>.

3.3.2. Довідкова, методична та аналітична інформація, яка стосується управління підприємствами. — www.finance.ua.

3.3.3. Федерація оцінювачів бізнесу та інтелектуальної власності — www.fobis.com.ua.

3.3.4. Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН" — www.ligazakon.ua.

3.3.5. Офіційний сайт Українського товариства оцінювачів — <http://www.uto.com.ua>.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль № 1	
6 семестр		
Виконання завдань на практичних заняттях	10 б × 3 = 30	-
Виконання тестових завдань	10 б × 1 = 10	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до</i>	24	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-
Усього за модулем № 1	50	-
Види навчальної роботи	Модуль № 2	
	6 семестр	7 семестр
Виконання завдань на практичних заняттях	10 б × 3 = 30	10 б × 2 = 20
Виконання тестових завдань	10 б × 1 = 10	10 б × 2 = 20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до</i>	24	-
Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН)		30
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-
Усього за модулем № 2	50	70
Підсумкова семестрова контрольна робота		30
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом року.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління вартістю підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2021
		стор. 13 з 14	

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки), наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре /В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02–01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02–02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02–04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02–03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02–32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				